

Prázdninové výlety po Vysočině - I.

Věděli jste, že kousek Itálie, Vídně nebo Prahy najdete v Brtnici na Vysočině?

Máme tu léto a prázdniny. Přemýšlíte, kam vyrazit? Nemusíte nutně mířit za hranice našeho kraje. Vysočina nabízí řadu krásných míst.

Jihlavské listy pro vás ve spolupráci s agenturou Vysočina Tourism připravily seriál, který vás může inspirovat.

Dílů vám přineseme celkem šestnáct, budou součástí každého vydání JL od 11. 7. až do 29. 8.

Doufáme, že vás náš seriál bude motivovat k toulkám Vysočinou.

Přijměte pozvání na východ okresu Jihlava, do okolí města Brtnice oceněného titulem Historické město roku 2018.

Cyklistická trasa dlouhá 22,2 km není náročná a dá se zvládnout za necelé dvě hodiny. To by ale znamenalo vynechat zastavení či prohlídku zajímavých míst, což by byla velká škoda!

Startujeme u mohutné dvoupatrové **panské sýpky v Brtnici**, která dokládá podobu vrchnostenského hospodářského objektu na Brtnicku. Budova si od 16. století zachovala svůj autentický vzhled od sgrafitového renesančního kvádrování, kamenného ostění okenních otvorů, po hodnotné dvoukřídlé dřevěné dveře s původním kováním.

Dnes zve interiér nově zrekonstruované sýpky k návštěvě expozice hospodářských předmětů a historických řemesel.

Jen pár kroků od sýpky stojí dominanta města, **zámek Brtnice**. Výjimečný historický komplex přezdívaný Moravské Hradčany nabízí architektonickou procházku staletími od gotiky po baroko.

Historie zámku sahá až k husitským válkám, kdy jej založil rod Valdštejnů. V 16. století prošel původní hrad rozsáhlou renesanční přestavbou. Tři nádvoří a rozlehlé zahrady dotváří zámecký komplex a nabízí příjemný prostor k odpočinku i jedinečný výhled na město.

Po bitvě na Bílé hoře bylo brtnické panství Zdeňku z Valdštejna zkonfiskováno a výhodně prodáno italskému vojákovi v císařských službách, Rombaldu Collaltovi.

Jeho potomkům náležela Brtnice až do roku 1945. Jejich majetek se v té době rozprostíral přes pět okresů Vysočiny –

Jihlava, Třebíč, Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí a Moravské Budějovice.

V současné době prochází zámek rekonstrukcí. Tváří projektu obnovy je princezna Isabelle de Croÿ-Collalto, poslední dědička tohoto rodu.

Standardní prohlídková trasa s průvodcem trvá cca 50 minut. Zámek si můžete prohlédnout i bez průvodce, většina přístupných místností je však téměř prázdná.

Na zámeckém nádvoří stojí morový sloup, další je v centru města. Oba společně symbolizují dvě morové rány, kterými si Brtnice prošla. Od té poslední v roce 1715 se při mších každoročně vzpomínalo na oběti modlitbami za zemřelé, od roku 1926 také morovými průvodci v historizujících kostýmech.

Brtnický zámek je opředen spoustou legend a tajemných pověstí, které umocňují jeho tajemnou atmosféru. Jedna pověst vypráví o zlém lesmistovi, který pro svou krutost nenalezl klidu v hrobě, a tak strážil, nadával a někdy celou alejí doprovázel lidi v zámeckém strohořadí. Nepříjemného brtnického průvodce údajně zastavilo až zažehnutí kněze.

Jiná pověst je o nezdárném adjunktovi, který vedl zhýralý život, a v zoufalství se zastřelil. V den svého pohřbu se zjevil v okně zámku a pekelně se chechtal.

Brtnický zámek má také svou bílou paní, která v nočních hodinách prochází chodbami zámku. Jedná se o Biancu, dvorní dámu hraběnky Chiavy, manželky mladého hraběte Tolberta Collalta. Bianca mladého pána tajně milovala, když však prozradila své neopětované city, dala ji hraběnka zaživa zardít.



BRTNICE.

Foto: Eliška Hudcová



ROKŠTEJN. Cesta k němu je plná dobrodružství.



Foto: Vladimír Kunc

Před další etapou se zastavíme ještě u **rodného domu Josefa Hoffmanna**, významného architekta a designéra, muže mnoha talentů a schopností.

Narodil se zde v roce 1870. Po studiích v Brně se přesunul do Vídně, kde pak žil a tvořil. Věnoval se interiéru, bytovému vybavení, nádobí, šperkům, sklu nebo keramice.

Spolupracoval a přátelil se s Gustavem Klimtem, Josephem Maria Olbrichem a Kolomanem Moserem, s kterými společně stál u vzniku vídeňské secese. Mezi jeho nejvýznamnější práce patří palác pro Adolfa Stocletu v Bruselu, který byl v roce 2009 zapsán na seznam UNESCO. V jeho rodném domě, do kterého se často vracel, se seznámíte s jeho životem a vizionářskou tvorbou.

Po šesti kilometrech narazíme na **zříceninu hradu Rokštejn**. Torza dvou hradních paláců s hranolovou věží a zbytky hospodářských budov tvoří jednu z největších hradních zřícenin na Českomoravské vrchovině.

Rokštejn je zapsán na seznamu kulturních památek a od roku 1981 zde probíhá archeologický výzkum. Mezi vzácné a zajímavé nálezy dokládající život našich předků patří kostra novorozence, patrně oběti pohanských zvyků ze 13. století, kdy se věřilo, že hradu lze tímto způsobem zajistit nedobytnost.

V šachtě brány do horního hradu byl objeven unikátní soubor hracích kostek (největší kolekce v Evropě), což odpovídá zvěstem, že si strážník rád a často krátil čas hrou.

Do trochu novodobější historie nás přenesou Muzeum autíček ve vesničce Příseka. Ve čtyřech patrech zrekonstruovaného zámku je umístěno více než tisíc exponátů včetně téměř kompletní sbírky autíček a modelů vyrobených na území Československa ve 20. století. Autíčka sbírkám dominují, ale k vidění jsou zde i letadla, vláčky, hry a další hračky.

Zaujal vás tento výlet? Nechte se inspirovat a prohlédněte si tipy na výlety v blízkém okolí:

- **Stonařov** – muzeum meteoritů a křížová cesta
- **Třešť** – městská památková zóna (Schumpeterův dům, muzeum Tesla, křížová cesta)
- **Jechovec** – bledušička
- **Nová Říše** – křížová cesta
- **Kostelní Myslová** – expozice Genius Loci
- **Dolní Cerekev** – expozice městyse
- **Mrákotín** – muzeum kameňictví
- **Horní Dubenky** – Chadičov mlyn
- **Boňov** – vesnická památková zóna
- **Moravské Budějovice** –

městská památková zóna

- **Počátky** – městská památková zóna
- **Zwetl** – zřícenina Lichtens-

Tipy na výlety v sousedním Rakousku:

- **Počátky** – městská památková zóna
- **Groß Gerungs** – Hypolzův mlyn (muzeum), energetická místa
- **Pölla** – zřícenina Schauenstein

fels, farní kostel Friedersbach s márníci

- **Groß Gerungs** – Hypolzův mlyn (muzeum), energetická místa
- **Pölla** – zřícenina Schauenstein



RODNÝ DŮM Josefa Hoffmanna.

Foto: Vladimír Kunc



PANSKÁ SÝPKA.

Foto: Vladimír Kunc

Soutěž

Četli jste pozorně? Pak pro vás nebude problém odpovědět na otázku:

1. Jak se jmenovala dívka, ze které se stala bílá paní brtnického zámku?

a. Perchta
b. Bianca
c. Lucie

Správnou odpověď pošlete i se svými kontaktními údaji **do úterý 18. 7.** na adresu: Jihlavské listy, Fritzova 34, 586 01 Jihlava, nebo na e-mail: sadecka@jihlavske-listy.cz.

Jednoho z vás odměníme letním balíčkem Kraje Vysočina a Vysočina Tourism.



Vychutnej si přítomnost na Vysočině

→ VYSOCINA.EU